

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

Jasik Mini, s.r.o., IČ: 04798791,
se sídlem Plzeňská 429/245, Praha 5,
zastoupeného advokátem Mgr. Janem Boučkem
se sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1,

proti

žalovanému

Ministerstvo dopravy
se sídlem nábr. Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2019, č. j. 84/2019-190-TAXI/3,

takto:

- I. Žaloba se v rozsahu, kterým se žalobce domáhal snížení uložené pokuty, zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Rozhodnutím odboru dopravních agend Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „dopravní úřad“), č. j. MHMP 1105822/2018 ze dne 16. 7. 2018, vydaným v řízení o uložení správního trestu podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), za porušení zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silniční dopravě“), byla žalobci jako dopravci spolu s náhradou nákladů řízení uložena pokuta ve výši 70 000 Kč za přestupky podle ust. § 35 odst. 1 písm. g), ust. § 35 odst. 1 písm. e) a § 35 odst. 2 písm. r) zákona o silniční dopravě.
2. Žalobce se dopustil přestupku tím, že dne 29. 1. 2018 poskytl přepravu osob prostřednictvím služby Uber Pop, objednané přes aplikaci Uber z ruzyňského letiště na Praze 6 do Mařákovy 10 na Praze 6. V rámci výkonu státního odborného dozoru byla vykonána kontrola vozidla tovární značky Hyundai i30, státní poznávací značky X, které řídil N. T., datum narození X a provozoval žalobce. Vozidlo bylo evidováno jako vozidlo s taxametrem, aniž by žalobce zajistil, aby řidič obsluhoval taxametr a s cestujícími neuzavřel předchozí písemnou smlouvu splňující požadavky ust. § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, vozidlo nebylo označeno střešní svítlnou a obchodním názvem žalobce.
3. Proti rozhodnutí dopravního úřadu podal žalobce odvolání, o němž žalovaný zamítavě rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím.
4. Rozsudkem ze dne 6. 4. 2022, č. j. 8A 115/2019-52, Městský soud v Praze neshledal ani jednu z žalobkyní vznesených žalobních námitek za důvodnou a podanou žalobu zamítl (výrok I. rozsudku), dospěl však k závěru, že uložená pokuta je zjevně nepřiměřená a výši pokuty postupem podle § 78 odst. 2 s. ř. s. snížil na polovinu výše pokuty uložené žalovaným, tedy na 35 000 Kč (výrok II. rozsudku) a dále rozhodl o nákladech řízení (výrok III. rozsudku).
5. Žalovaný podal proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále též jen „městský soud“) kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 15. 9. 2022, č. j. 6As 121/2022. Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu ve výrocích II. a III., tedy v rozsahu moderační pokuty a rozhodnutí o nákladech řízení a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

6. V podané žalobě žalobce namítl, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti a současně žalovaný stejně jako dopravní úřad zatížili správní řízení trestními takovými vadami, které způsobují nezákonnost napadeného rozhodnutí a také rozhodnutí prvostupňového. Navrhl, aby Městský soud v Praze napadené rozhodnutí zrušil, případně aby změnil výši ukládané sankce.
7. Žalobce vznesl následující žalobní námítky.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- I. Porušení řádného dokazování.
 - II. Nesprávné právní posouzení věci
 - III. Porušení zásady *ne bis in idem*
 - IV. Nezákonnost uložené sankce.
8. Pokud jde o uloženou pokutu, žalobce vytkl napadenému rozhodnutí, že správní orgán prvního stupně ryze formalisticky uložil naprosto nepřiměřenou a pro žalobce likvidační sankci, kdy neprovedl řádné dokazování v tomto směru a toto žalovaný aproboval. Žalovaný při tom nerespektoval kritéria vytčená usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, čj. 1 As 9/2008-133. Rozšířený senát uvedl, že správní orgány – i v případě, že účastník odmítne doložit, případně nedoloží své majetkové poměry – mají postupovat do určité míry obdobně, jako postupuje trestní soud podle ustanovení § 68 odst. 4 trestního zákoníku. To však ani dopravní úřad ani žalovaný v rámci dokazování dostatečně neučinili.
 9. Jak žalobce dále uvedl, žalovaný sice provedl určité zjištění z účetní závěrky žalobce, ale v komplexnosti nezkoumal, zda uložená pokuta by mohla být likvidační. Vycházet pouze z některých ukazatelů v účetní závěrce – výše hmotného majetku či ročního obrátu – při úvaze o majetkových poměrech žalobce nelze a to proto, že tyto ukazatele samy o sobě nevypovídají o majetkových poměrech a již vůbec nelze na základě toho tvrdit, že žalobce „podniká ve větším rozsahu“. Žalovaný musí zkoumat všechny relevantní finanční ukazatele, z nichž v dané věci vyplývá zejména to, že žalobce má malý zisk. K tomu žalobce doložil přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2018. Tržby za rok 2018 byly u žalobce ve výši 76.000 Kč s výsledkem hospodaření za účetní období ve výši 731 Kč.
 10. Žalobce dále namítl, že uložená pokuta je naprosto nepřiměřená ve vztahu k závažnosti přestupku a nepřiměřená poměrům žalobce.
 11. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný předně odkázal na písemné odůvodnění napadeného rozhodnutí.
 12. Žalovaný nesouhlasil s argumentací žalobce týkající se výše uložené sankce. Uvedl, že do přijetí zákona č. 304/2017 Sb., se pokuty pohybovaly kolem 70 000 Kč až 100 000 Kč, následně došlo k jejich zvýšení, až na obvyklých 150 000 Kč za jeden zjištěný případ v případě neshledání žádných polehčujících okolností, což je právnímu zástupci žalobce známo. Současně je obecně známo, že společnost Uber, provozovala tuto aplikaci s velkou mediální podporou vůči cestujícím, i organizační podporou vůči dopravcům. Dopravci a řidiči využívající aplikaci Uber v případě kontroly kontaktují stejného právního zástupce, který v některých případech ještě během kontroly dorazí na místo a uhradí za dopravce kauci. Následně mají prakticky všichni dopravci téměř jednotné právní zastoupení se stejnou argumentací.
 13. Pokud jde o namítanou likvidační povahu uložené pokuty, žalovaný odkázal na rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu a uvedl, že správní orgány mají velmi omezené možnosti bez součinnosti účastníka řízení zjišťovat jeho majetkové poměry a zmínil důkazní břemeno, které je ve smyslu ustanovení § 52 správního řádu spojeno s prokázáním vlastních tvrzení účastníka řízení. Bude především na účastníku řízení, zda projeví svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky, tím, že správnímu orgánu poskytne základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a tyto údaje také věrohodným způsobem doloží. Žalobce v průběhu správního řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

nedoložil ke svým majetkovým poměrům vůbec žádné skutečnosti. Žalovaný zhodnotil jedinou žalobcem zveřejněnou účetní závěrku a vyhodnotil, že si z ní nelze učinit obrázek o faktických majetkových poměrech žalobce.

14. Pokud žalobce v žalobě tvrdí, že v roce 2018 dosáhl při tržbách 76 000 Kč a zisku 731 Kč, žalovaný konstatoval, že takové údaje se velmi podobají daňovým přiznáním jiných dopravců v pražské taxislužbě, kteří taktéž dokládají naprosto minimální příjmy. I pokud by tvrzené hodnoty odpovídaly obsahu daňového přiznání, tak tyto hodnoty neprokazují nic o majetkových poměrech žalobce a s vysokou pravděpodobností neposkytují ani úplné údaje o jejich příjmech. Žalovaný je toho názoru, že pokud nadále platí údaje o majetku uvedené v účetní závěrce za roku 2017, tedy, že žalobce disponuje majetkem v hodnotě 200 000 Kč, tak pokuta pro žalobce likvidační dopad nemá.

III.

Posouzení žaloby

15. Městský soud v Praze rozhodl o žalobě pouze v rozsahu žalobcem navrhované moderace uložené sankce. Ohledně všech ostatních žalobních námitek bylo rozsudkem ze dne 6. 4. 2022, č. j. 8A 115/2019-52, již zamítavě rozhodnuto, když městský soud žádnou žalobní námitku neshledal důvodnou, přičemž Nejvyšší správní soud ponechal uvedený rozsudek ve vztahu k výroku I. (zamítnutí žaloby) nedotčený.
16. Soud se tedy zabýval pouze návrhem žalobce na moderaci sankce. Podle ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s. *Rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.*
17. Ve zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud vytkl městskému soudu, že označil přestupky, jichž se dopustil žalobce, za administrativní s tím, že nijak nepoškodily spotřebitele a pouze narušily podnikatelské prostředí. Vůbec se však nezabýval tím, že právě narušování podnikatelského prostředí bylo jednou z okolností, které správní orgány vedly ke stanovení konkrétní výše sankce. Jak dále uvedl, *„městský soud nevěnoval dostatečnou pozornost všem relevantním okolnostem a prakticky bez jakékoli úvahy snížil pokutu uloženou žalobkyni na polovinu, což zůstává rozhodující výhradou Nejvyššího správního soudu vůči napadenému rozsudku a důvodem pro zrušení výroku o moderaci sankce.“*
18. *„Zákonným požadavkem, který činí z moderace normu aplikovanou jen výjimečně, je požadavek na „zjevnou nepřiměřenost“ správního trestu. Nestáčí tedy nepřiměřenost trestu, ale musí tu být dána nepřiměřenost „zjevná“. Při úvahách o „zjevně nepřiměřené“ výši trestu musí soud vycházet z patřičných zákonných kritérií pro ukládání správního trestu. Moderaci správního trestu musí soud dostatečně a přezkoumatelně odůvodnit.“* (KÜHN, Zdeněk a Tomáš KOCOUREK. § 78 Rozsudek. In: KÜHN, Zdeněk, Tomáš KOCOUREK aj. Soudní řád správní: Komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-10-20]. ASPI_ID KO150_2002CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.)
19. K podmínkám, za nichž může soud přistoupit k moderaci trestu uloženému za správní delikt, se opakovaně vyjadřuje četná judikatura správních soudů. Tak v rozsudku ze dne

20. 12. 2012, č. j. 1 Afs 77/2012 – 46, Nejvyšší správní soud uvádí: „[k] *moderaci trestu podle § 78 odst. 2 s. ř. s. může soud přistoupit tehdy, jsou-li naplněny zákonné podmínky vymezené v citovaném ustanovení, tedy 1) není dán důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost, 2) ve správním řízení byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, 3) žalobce včas uplatnil návrh na moderaci sankce a 4) uložený trest je zjevně nepřiměřený. Pokud jsou všechny podmínky vyjmenované v ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s. kumulativně splněny, vstoupí soud při ukládání sankce do pozice správního orgánu a nahradí jeho úvahu o výši sankce úvahou vlastní. Jak krajský soud v napadeném rozsudku správně poznamenal, smyslem a účelem moderace trestu „není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce“*“
20. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36, „[p]rostor pro zohlednění přiměřenosti ukládané sankce podle § 78 odst. 1 s. ř. s. by byl dán pouze tehdy, pokud by vytýkaná nepřiměřenost měla kvalitu nezákonnosti, tj. v případě, že by správní orgán vybočil ze zákonných mantinelů při ukládání pokuty, jeho hodnocení kritérií pro uložení pokuty by postrádalo logiku, správní orgán by nevzal do úvahy všechna zákonná kritéria, uložená pokuta by byla likvidační apod.“
21. Soud při výkonu moderačního práva tedy zkoumá, „zda nedošlo k excesu při individualizaci trestu, tedy zda a jak bylo přihlédnuto ke všem specifickým konkrétního případu a zda byl v rámci zákonné trestní sankce vybrán pro pachatele takový druh trestu a v té výměře, která splní účel trestu a není zjevně nepřiměřená“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010-97). Majetkové poměry pachatele jsou jednou z okolností významných pro určení individuální výše pokuty, včetně požadavku na její nelikvidační výši. Samotné majetkové poměry bez dalšího automaticky nevedou k uložení nižšího trestu, vedou však k individualizaci uloženého trestu tak, aby trest splnil své funkce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2021, č. j. 1 As 498/2020-29).
22. S ohledem na výše uvedené dospěl městský soud k závěru, že podmínky pro moderaci uložené pokuty splněny nejsou.
23. Soud při posuzování přiměřenosti žalobci uložené pokuty vyšel ze shora popsáných judikатурních východisek a podrobněji se zabýval výší žalobci uložené pokuty, a to zejména s ohledem na povahu a závažnost přestupků. Shledal, že okolnostmi týkajícími se stanovení druhu a výše sankce se v souladu s kritérii stanovenými zákonem o odpovědnosti za přestupky podrobně a komplexně zabývá jak prvostupňové rozhodnutí (strana 10), tak i žalovaný v napadeném rozhodnutí. Správní uvážení, tj. hodnocení rozhodných skutečností správním orgánem I. stupně, doplněné žalovaným, není dle názoru soudu zatíženo vadami, pro které by napadené rozhodnutí nemohlo v soudním přezkumu obstát.
24. Podle § 35 odst. 6 písm. b) zákona o silniční dopravě mohla být žalobci uložena pokuta ve výši až 350 000 Kč. Uložená částka 70 000 Kč odpovídá jedné pětině horní hranice sankce. Uložená pokuta nijak nevybočuje z mezí stanovených zákonem, je přiměřená okolnostem případu a je způsobilá splnit svůj účel. Nejedná se o sankci nepřiměřenou, tím méně zjevně nepřiměřenou, takže podmínky pro její snížení, či dokonce upuštění od jejího uložení nebyly splněny.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

25. Městský soud dospěl k závěru, že prostor pro snížení uložené pokuty není dán, zamítl proto žalobu i v rozsahu, v němž se žalobce tohoto snížení domáhal.
26. Výrok o nákladech řízení mají oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 1. listopadu 2022

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.